

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.011.04.2019

Pani
Anna Więckiewicz
Członek Zarządu
Pan
Kamil Majerczak
Członek Zarządu
PreZero Recycling Zachód
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/048 – Postępowanie z odpadami komunalnymi po przetworzeniu w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP)

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	PreZero Recycling Zachód spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Piotrowo Pierwsze 26/27, 64-020 Czempin (dalej: PreZero, Spółka) ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Więckiewicz, Członek Zarządu; Kamil Majerczak Członek Zarządu ² . W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika pełnili: Dariusz Buchwald, Członek Zarządu, data wpisu o wykreśleniu z KRS – 30 stycznia 2018 r.; Bartosz Lewandowski, Członek Zarządu, data wpisu o wykreśleniu z KRS – 30 maja 2017 r.; Paweł Stankowski, data wpisu o wykreśleniu z KRS – 10 maja 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Przetwarzanie odpadów komunalnych w instalacji MBP. Sposób postępowania z odpadami powstałymi po procesie przetworzenia w instalacjach MBP.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Tomasz Juskiewicz, Inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/94/2019 z 18 czerwca 2019 r.

(akta kontroli str.1)

¹ wcześniej Spółka funkcjonowała pod firmą: Tonsmeier Selekt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

² Zgodnie z zapisami KRS Spółkę reprezentują dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem.

³ Tj. 13 września 2019 r. Dla ustalenia stanu faktycznego wykorzystane zostały także dotyczące przedmiotu kontroli dokumenty sporządzone przed tym okresem.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Prowadząca MBP Spółka gospodarowała odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustaleniami zawartymi w wydanych dla niej decyzjach z zakresu gospodarki odpadami.

W toku gospodarowania odpadami nie występowało ryzyko przekroczenia ilości przyjmowanych odpadów przewidzianych w udzielonym PreZero pozwoleniu zintegrowanym. Stwierdzone przekroczenia nie dotyczyły limitów przyjętych do zagospodarowania odpadów, a jedynie odpadów zagospodarowywanych w instalacji MBP i wynikały z przyczyn, na które Spółka nie miała wpływu. Magazynowanie odpadów odbywało się zgodnie z przepisami, co pozytywnie wpływało na spełnianie przez nie wymagań dla dalszego ich przetworzenia.

W okresie objętym kontrolą Spółka zapewniła zgodność ewidencji odpadów ze stanem faktycznym oraz sporządzała dokumenty ewidencyjne w sposób wymagany przez obowiązujące przepisy prawa. Na terenie MBP funkcjonował wizyjny system monitoringu, pozwalający na skuteczne rejestrowanie zaistniałych zdarzeń.

Po przetworzeniu w MBP większość odpadów była przekazywana do dalszego zagospodarowania na podstawie umów zawartych z podmiotami przetwarzającymi takie odpady. Weryfikowano uprawnienia podmiotów odbierających odpady.

Spółka sporządzała kalkulację ceny za przetworzenie odpadów szczegółowo opisującą koszty i zawierającą niezbędne elementy uzasadniające wysokość cen.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przetwarzanie odpadów komunalnych w instalacji MBP

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Spółka PreZero prowadziła swoją działalność w oparciu o dwie decyzje. Pierwsza, nr ABS.6220.2.2011, wydana przez Starostę Kościańskiego 28 czerwca 2011 r.⁷ stanowiła pozwolenie na: wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne; prowadzenie odzysku odpadów innych niż niebezpieczne; prowadzenie zbierania i transportu odpadów. Powyższa decyzja została wydana na czas określony, do 30 czerwca 2021 r. i była trzykrotnie zmieniana⁸. 11 lutego 2015 r., do Marszałka Województwa Wielkopolskiego (dalej: MWW), wpłynął wniosek Spółki o udzielenie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, z wykorzystaniem obróbki biologicznej oraz obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcenia. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów objęta wnioskiem została uwzględniona jako istniejąca

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ wydana na rzecz Centrum Zagospodarowania „SELEKT” Sp. z o.o. z siedzibą w Czempiniu, ul. Spółdzielców 17.

⁸ ABS.6220.2.2012 z 24 lutego 2012 r. dokonywała zmiany w zakresie: rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania i magazynowania; ilości i rodzajów odpadów przeznaczonych do odzysku; dopuszczalnych metod odzysku; rodzajów odpadów przeznaczonych do zbierania; sposobów dalszego zagospodarowania odpadów. ABS.6220.5.2011 z 17 lipca 2012 r. dokonywała zmiany w zakresie: rodzajów odpadów przeznaczonych do odzysku; miejsc i sposobów magazynowania odpadów przewidzianych do odzysku; metod oraz stosowanych metod odzysku. ABS.6220.7.2013 z 24 stycznia 2014 r. dokonywała zmiany w zakresie zwiększenia ilości wytwarzania niektórych odpadów oraz rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania; miejsca i sposobów oraz rodzajów magazynowanych odpadów, a także sposobu dalszego ich zagospodarowania; zwiększenia ilości niektórych odpadów przewidzianych do odzysku.

w Regionie IV regionalna instalacja do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (dalej: RIPOK) w Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017, przyjętym uchwałą nr XXV/440/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 27 grudnia 2012 r. Po przeprowadzonym postępowaniu, obejmującym m.in. oględziny zakładu oraz wyjaśnienia i uzupełnienia wnioskodawcy, MWW wydał 14 marca 2016 r. decyzję DSR-II-2.7222.11.2015⁹ udzielającą wnioskodawcy pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, z wykorzystaniem obróbki biologicznej oraz obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania (dalej: pozwolenie zintegrowane). Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁰ obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla instalacji powstawał z dniem 1 lipca 2015 r. W dniu 31 lipca 2014 r. PreZero (wówczas jako Tonsmeier Selekt sp. z o.o.) złożyła wniosek do MWW o wydanie zezwolenia na przetwarzanie, zbieranie i transport odpadów¹¹. Z kolei, 11 lutego 2015 r. Spółka złożyła wniosek do MWW o wydanie pozwolenia zintegrowanego, przy czym (jak wyjaśnił Kierownik Jednostki¹²), uczyniła to w związku ze zmianą przepisów ustawy o odpadach oraz z równoczesnym wycofaniem wcześniejszego wniosku (z 2014 r.).

[...]¹³

Przeprowadzone przez MWW i WIOŚ kontrole¹⁴, obejmujące gospodarowanie odpadami w ww. okresie nie wykazały nieprawidłowości dotyczących posiadania wymaganych zezwoleń. Nie zostały również nałożone ustawowe sankcje za prowadzenie działalności bez zezwolenia – wstrzymanie użytkowania instalacji lub podwyższona opłata za korzystanie ze środowiska¹⁵.

Pozwolenie zintegrowane przewiduje, że instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (dalej: MBP) składa się z dwóch segmentów:

- mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych (sortowania) o przepustowości instalacji podczas cyklu pracy dwuzmianowej 165.000,00 Mg/rok (500,00 Mg/dobę) oraz
- biologicznego przetwarzania odpadów o przepustowości instalacji podczas cyklu pracy dwuzmianowej 80.000,00 Mg/rok (242,00 Mg/dobę)¹⁶.

MBP w części mechanicznej przetwarzania odpadów działa w dwóch wariantach, przy czym oba przewidują proces R12¹⁷. Wariant I – mechaniczne przetwarzanie (sortowanie) zmieszanych odpadów komunalnych, o przepustowości

⁹ decyzja nie była zmieniana. W czasie trwania kontroli, tj. 31 lipca 2019 r. PreZero złożyła wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego – szerzej w w pkt. 1.5. niniejszego wystąpienia.

¹⁰ Dz.U.2014 r. poz. 1101.

¹¹ Pismem z 28 października 2014 r. MWW poinformował o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy.

¹² Wyjaśnienia, jako Kierownik jednostki składał Członek Zarządu, Pan Kamil Majerczak.

¹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1429 t.j. dalej „udip”) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2019 r., poz. 1010 t.j. dalej „uznk”) NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹⁴ realizacja przez podmiot obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej, obowiązków podmiotu prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, a także eksportującego odpady opakowaniowe i dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych oraz gospodarki odpadami, za okres od 1 lipca 2012 r. do 31 grudnia 2017 r., przeprowadzonej w dniu 3 października 2018 r. w zakresie „kontrola realizacji zadań RIPOK wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o odpadach”: za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 maja 2016 r.

¹⁵ art. 365 i 276, Praw ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r. poz. 1396 -j.t.)

¹⁶ Pozwolenie zintegrowane przewiduje ponadto: instalację do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych zebranych selektywnie (przepustowość 42.940,00 Mg/rok, 130,00 Mg/dobę); instalację do mechanicznego przetwarzania odpadów przemysłowych (przepustowość 25.000,00 Mg/rok, 76,00 Mg/dobę); instalację do produkcji paliwa alternatywnego (przepustowość 60.000,00 Mg/rok, 182,00 Mg/dobę). Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika jednostki, instalacja do produkcji paliwa alternatywnego nie została uruchomiona.

¹⁷ Zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 01 ze zm.) proces R12 to wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1.

165.000,00 Mg/rok, przewiduje podział procesu sortowania na trzy fazy segregacji: wstępną, podstawową i szczegółową. Wariant II, o przepustowości 10.000,00 Mg/rok, to mechaniczne przetwarzanie odpadów wielkogabarytowych¹⁸. Zgodnie z pozwoleniem zintegrowanym, wariantowość pracy instalacji jest uzależniona od strumienia odpadów dostarczanych do zakładu. Odpady wielkogabarytowe przywożone są w terminach uzgodnionych harmonogramem dla każdej z gmin należących do Regionu IV gospodarki odpadami.

Pozwolenie zintegrowane określa rodzaje i ilości oraz podstawowy skład chemiczny i właściwości odpadów dopuszczonych do wytwarzania podczas normalnej pracy instalacji MBP w zależności od przyjętego wariantu technologicznego funkcjonowania instalacji. I tak, dla części mechanicznej (sortowania) zmieszanych odpadów komunalnych przy wariantcie I funkcjonowania instalacji określono 24 rodzaje odpadów¹⁹ (w tym trzy rodzaje odpadów niebezpiecznych). Dla wariantu II wskazano dwa rodzaje odpadów²⁰, przy czym nie wskazano odpadów niebezpiecznych. Dla części biologicznej określono trzy rodzaje odpadów²¹, przy czym nie wskazano odpadów niebezpiecznych.

W decyzji określono ponadto miejsce i sposób magazynowania odpadów wytwarzanych w wyniku normalnej pracy MBP oraz sposób ich dalszego zagospodarowania.

Jak wyjaśnił Kierownik jednostki, MWW poinformował (zawiadomieniem z 5 grudnia 2018 r., które wpłynęło do Spółki 10 grudnia 2018 r.), że zgodnie z przepisami, rozpoczyna proces analizy decyzji pod kątem spełniania wymogów konkluzji BAT²².

Przedmiotowy wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego Spółka złożyła w dniu 31 lipca 2019 r.

(akta kontroli str. 15-168, 223-320, 478-483)

1.2. [...] ²³ Na podstawie analizy umów²⁴ stwierdzono, że były one zawierane co do zasady na wzorcu umowy, każda z nich zawierała datę jej podpisania oraz okres obowiązywania lub wskazanie, że została zawarta na czas nieokreślony. W żadnej z umów nie wskazano masy odpadów przewidzianych do przyjęcia, ilości dobowej, miesięcznej i rocznej oraz częstotliwości przywozu odpadów z określeniem ich masy, co uniemożliwia zweryfikowanie czy ilości odpadów przewidzianych do zagospodarowania w ramach zawartych umów nie przekraczały określonych w decyzji mocy przerobowych instalacji MBP. Wszystkie umowy wskazywały kody odpadów stanowiących przedmiot umowy. Określono czas i miejsce przyjmowania

¹⁸ Instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów wielkogabarytowych nie wymaga pozwolenia zintegrowanego i jej przepustowość nie jest w nim ujęta.

¹⁹ Są to np.: opakowania: z papieru i tektury, z tworzyw sztucznych, z metali, ze szkła, z tekstyliów; papier i tektura; metale żelazne i nieżelazne; tworzywa sztuczne i guma; szkło; tekstylia.

²⁰ Są to: metale żelazne; inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11.

²¹ Są to: inne nie wymienione odpady (ustabilizowana frakcja organiczna po stabilizacji tlenowej); kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania); inne nie wymienione odpady (pozostałości z procesu przesiewania stabilizatu).

²² Dokument sporządzony na podstawie dokumentu referencyjnego BAT, przyjmowany przez Komisję Europejską, w drodze decyzji, zgodnie z przepisami dotyczącymi emisji przemysłowych, formułujący wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik, ich opisu, informacji służącej ocenie ich przydatności, wielkości emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami, powiązanego monitoringu, powiązanych poziomów zużycia oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednich sposobów przeprowadzenia remediacji. DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 udirp i art. 11 ust. 4 uznak NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁴ [...]. Na podstawie art. 5 ust. 2 udirp i art. 11 ust. 4 uznak NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

odpadów, sposób ustalenia wagi, zasady dokonywania rozliczeń oraz pozostałe prawa i obowiązki stron.

[...] ²⁵

(akta kontroli str. 478-483, 511-1035)

1.3. MWW w pozwoleniu zintegrowanym z dnia 14 marca 2016 r. określił moce przerobowe instalacji MBP w wielkości dla części mechanicznej 165 000,00 Mg/rok, a dla części biologicznej 80 000,00 Mg/rok. Ponadto, PreZero posiada instalacje do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych zebranych selektywnie o przepustowości 42 940,00 Mg/rok oraz instalację do mechanicznego przetwarzania odpadów przemysłowych o przepustowości 25 000,00 Mg/rok²⁶.

[...] ²⁷

Moce przerobowe części mechanicznej MBP nie zostały przekroczone, [...] ²⁸

NIK wskazuje, że morfologia zmieszanych odpadów komunalnych przetwarzanych w instalacjach MBP może mieć wpływ na ilość odpadów biodegradowalnych wytwarzanych w procesie obróbki mechanicznej i trafiającej do części biologicznej instalacji.

Kierownik jednostki wyjaśnił, że brak pełnego wykorzystania mocy przerobowych instalacji wynikał przede wszystkim z braku możliwości pozyskania dodatkowego strumienia z rynku w efekcie jego regionalizacji. Wskazał, że w obowiązujących do 6 września 2019 r. uwarunkowaniach prawnych, jedyną możliwą drogą zwiększenia ilości dostarczanych do instalacji zmieszanych odpadów komunalnych był wzrost wyprodukowanych odpadów przez mieszkańców w regionie, na co spółka nie miała żadnego wpływu.

(akta kontroli str. 86-162, 169-214, 478-483)

1.4. Pismami MWW nr DSR-V-2.7034.529.2018 z dnia 26 marca 2018 r. (data wpływu do Spółki 3 kwietnia 2018 r.), PreZero została poinformowana o nadaniu numeru rejestrowego oraz aktywacji konta dostępu do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami²⁹ (dalej: BDO). MWW wskazał ponadto, że: „rejestr nie został dostosowany do obowiązujących przepisów, przez co uniemożliwia wprowadzanie do niego danych podmiotów, które podlegają obowiązkowi wpisu”³⁰.

Na podstawie sporządzonych w lipcu 2018 r. kart przekazania odpadów stwierdzono, że wystawione przez Spółkę karty zawierają numer BDO.

(akta kontroli str. 321-322, 475)

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁶ [...]. Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

²⁹ Nadanie numeru nastąpiło zgodnie z art. 234 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2012 r. o odpadach, Dz.U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.

³⁰ MWW poinformował, że o przeszkodach w dokonaniu wpisu powiadomione zostały odpowiednie instytucje, a możliwość realizowania przez marszałków województw swoich ustawowych zadań (w zakresie wpisu) uzależniona jest od ulepszenia i udoskonalenia rejestru.

1.5. Prowadzący instalację MBP złożył w dniu 31 lipca 2019 r. wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego. Do wniosku dołączono: operat z zakresu bezpieczeństwa pożarowego sporządzony przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych w czerwcu 2019 r.; postanowienie PZ.5560.9.1.2019 Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kościanie z 24 czerwca 2019 r. wyrażające zgodę na zastosowanie przyjętych w przedstawionym operacie przeciwpożarowym rozwiązań oraz (do zaopiniowania) wyliczenie wysokości i formę zabezpieczenia roszczeń, w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego. Zabezpieczenie roszczeń stanowić ma gwarancja ubezpieczeniowa, a wysokość zabezpieczenia została wyliczona jako iloczyn największej masy odpadów, które mogłyby być magazynowane w instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części lub miejscu magazynowania odpadów z uwzględnieniem wymiarów obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów oraz stawki zabezpieczenia roszczeń.

Powyższe realizuje zapisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie wysokości stawek zabezpieczenia roszczeń³¹, przy czym zgodnie z § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia, ze względu na posiadanie przez instalację MBP statusu regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, zastosowano stawki pomniejszone do 35%.

(akta kontroli str. 353-448)

1.6. Obowiązująca instrukcja bezpieczeństwa pożarowego oraz zabezpieczenia przeciwpożarowe funkcjonujące na terenie MBP wskazane są w operacie przeciwpożarowym. Na podstawie listy z wykazem pracowników zapoznanych z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla instalacji oraz formularza „Karta szkolenia wstępного w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy” wprowadzenia nowego pracownika, w ramach którego nowy pracownik jest zapoznawany z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego stwierdzono, że pracownicy zapoznawani są z obowiązującą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

Kierownik jednostki wyjaśnił, że: w ramach opracowywania operatu przekazano obowiązującą instrukcję bezpieczeństwa pożarowego; jednym z elementów corocznego szkolenia pracowników z zakresu BHP, jest zapoznanie się z obowiązującą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego; przegląd urządzeń prowadzony jest przez firmy zewnętrzne, cyklicznie, w okresach wynikających z obowiązujących przepisów prawa; raz w tygodniu przeprowadzany jest przegląd BHP, którego elementem jest sprawdzenie podstawowych elementów systemu zabezpieczeń przeciwpożarowych.

[...] ³² Straż pożarna przeprowadziła dodatkową kontrolę 11 kwietnia 2018 r., stwierdzone dwie nieprawidłowości usunięto w trakcie kontroli. PSP wystąpiła z zaleceniami mającymi na celu zwiększenie bezpieczeństwa, ale niebędącymi wymogami prawnymi: budowa zamkniętego zbiornika do wody; nieprzechowywanie odpadów w bezpośrednim sąsiedztwie hali segregacji; instalacja przegród; instalacja kamer termowizyjnych skierowanych na miejsca magazynowania odpadów. Kierownik jednostki wskazał, że sugestie straży zostały wprowadzone w życie: przy braku możliwości budowy zamkniętego zbiornika, podjęto działania w celu

³¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 256.

³² Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

zwiększenia czystości magazynowanej w nim wody do celów przeciwpożarowych: m.in. ogrodzono siatką o wysokości 6 m i wprowadzono częstsze niż wymagane przepisami czyszczenie separatorów (raz na kwartał) i samego zbiornika (raz w miesiącu); spółka nie magazynuje odpadów przy hali segregacji; wydzielono boksy z blozków na odpady wielkogabarytowe; zainstalowano kamery termowizyjne, przy czym jedna z nich jest skierowana na boks odpadów wielkogabarytowych, pozostałe na inne magazynowane odpady.

[...]³³

(akta kontroli str. 223-320, 476-483)

1.7. W kalkulacji ceny za przyjęcie i zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych uwzględnione są wszystkie koszty związane z przekazywaniem do zagospodarowania odpadów wytworzonych w instalacji MBP w tym, w szczególności, koszty związane z przekazaniem odpadów po przetworzeniu w instalacji do podmiotów zewnętrznych. [...]³⁴ Ceny za odpady komunalne zbierane selektywnie są ustalane indywidualnie, w zależności od m.in.: jakości odpadu, wielkości i gwarancji strumienia oraz sytuacji rynkowej. Uzgodniona cena, poza kosztami przetwarzania, może również uwzględniać potencjalny przychód ze sprzedaży materiału wysegregowanego z odpadów.

[...]³⁵

Zgodnie z przepisami³⁶, prowadzący instalację komunalną jest obowiązany, na wniosek gminy lub podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, przedstawić szczegółową kalkulację kosztów zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, z uwzględnieniem składowych tych kosztów, w terminie 7 dni od dnia jego złożenia. W okresie objętym kontrolą o kalkulację kosztów zagospodarowania zwracały się cztery podmioty: Gmina Mosina (dwa razy); KOM-LUB sp. z o.o. (jeden raz); Związek Międzygminny Obra (dwa razy); TP-KOM (jeden raz), przy czym w trzech przypadkach nastąpiło przekroczenie terminu siedmiu dni³⁷. Kierownik jednostki, jako przyczynę ww. opóźnień wskazał: konieczność prowadzenia szerszej korespondencji pomiędzy wnioskodawcą a Spółką, dotyczącej nie tylko samej kalkulacji, ale również szeregu innych kwestii i spraw bieżących, których analiza wymagała dodatkowego czasu na przygotowanie kompleksowej odpowiedzi.

(akta kontroli str. 323-335, 353-356)

1.8. W badanym okresie u prowadzącego instalację MBP w zakresie sposobu gospodarowania odpadami w instalacji przeprowadzono pięć kontroli: Marszałek

³³ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

³⁶ art. 9m ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Dz.U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.

³⁷ Gmina Mosina (wniosek 6 marca 2018 r., kalkulacja 20 marca 2018 r.); ZM Obra (wniosek 30 kwietnia 2018 r., kalkulacja 21 maja 2018 r.); TP-KOM (wniosek 19 listopada 2018 r., kalkulacja 27 listopada 2018 r.).

Województwa Wielkopolskiego przeprowadził trzy kontrole³⁸ zaś Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska - dwie³⁹.

[...] ⁴⁰

Spółka poinformowała o otrzymaniu pozwolenia zintegrowanego określającego nowe warunki prowadzonej działalności. Kontrola WIOŚ nr LDI.703.1.14.2018.KG nie wykazała naruszeń.

Kontrola MWW przeprowadzona 25 września 2017 r. [...] ⁴¹

W dniach 2-8 sierpnia 2018 r. MWW przeprowadził kontrolę sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych wskazanych w wystąpieniu pokontrolnym MWW DSR-II2.1710.9.2017 z 18 grudnia 2017 r., [...] ⁴²

MWW, po przeprowadzonej 3 października 2018 r. kontroli, [...] ⁴³

(akta kontroli str. 223-320)

1.9. Pozwolenie zintegrowane wskazuje, że w części mechanicznej instalacji MBP mogą być przetwarzane odpady o kodzie 20 03 01 (niesegregowane/zmieszane odpady komunalne) w łącznej ilości nieprzekraczającej 165 000 Mg/rok (wariant I funkcjonowania instalacji) oraz odpady o kodzie 20 03 07 (odpady wielkogabarytowe) w ilości nieprzekraczającej 10 000 Mg/rok (wariant II). Dla części biologicznej przewidziano całkowitą ilość dopuszczonych do przetwarzania (unieszkodliwiania) odpadów o kodzie ex 19 12 12 (inne odpady, w tym zmieszane substancje i przedmioty, z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11; frakcja podsitowa 0-80 mm, biodegradowalna, wydzielona ze zmieszanych odpadów komunalnych) w procesie stabilizacji tlenowej w ilości nieprzekraczającej 80 000 Mg/rok.

[...] ⁴⁴

Na podstawie kart ewidencji odpadów stwierdzono⁴⁵, że w latach 2016 – 2018 do przetworzenia w instalacji MBP przekazano m.in. odpady o kodach: 20 03 01; 20 02 01; 20 01 39; 20 01 01; 20 01 02.

Oględziny przeprowadzone w dniu 23 lipca 2019 r. potwierdziły, że do przetworzenia w instalacji przekazywane są odpady o kodach 20 03 01, 20 03 07, jak również

³⁸ W zakresie: zgodności funkcjonowania instalacji z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapisami planu gospodarki odpadami za okres od 14 marca 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r., przeprowadzona w dniu 25 września 2017 r.; sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych wskazanych w wystąpieniu pokontrolnym MWW DSR-II2.1710.9.2017 z 18 grudnia 2017 r., obejmująca okres od 18 grudnia 2017 r. do 31 lipca 2018 r., przeprowadzona w dniach 2-8 sierpnia 2018 r.; realizacji przez podmiot obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej, obowiązków podmiotu prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, a także eksportującego odpady opakowaniowe i dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych oraz gospodarki odpadami, za okres od 1 lipca 2012 r. do 31 grudnia 2017 r., przeprowadzonej w dniu 3 października 2018 r.

³⁹ w zakresie „Kontrola realizacji zadań RIPOK wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o odpadach”: za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 maja 2016 r., przeprowadzona w dniach od 29 kwietnia 2016 r. do 31 maja 2016 r.; „Przestrzegania przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska” za okres od 1 stycznia 2017 r. do 9 marca 2018 r. i przeprowadzona w okresie od 9 lutego 2018 r. do 9 marca 2018 r.

⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁵ Kart ewidencji ZM Obra, gmin Mosina i Kościan.

20 03 03 i 20 02 03. W sporządzonym na potrzeby kontroli zestawieniu odpadów przekazanych do przetworzenia w instalacji MBP w latach 2016-2019 (do 30 czerwca) wskazano m.in. odpady o kodach: 03 01 99; 15 01 01; 15 01 02; 20 01 01; 20 01 39; 20 01 99; 20 02 03; 20 03 01; 20 03 03; 20 03 07.

(akta kontroli str. 86-162, 169-222, 449-474)

1.10. Pozwolenie zintegrowane wskazuje, że w części mechanicznej instalacji MBP mogą być wytwarzane m.in. odpady o kodach (wariant I): 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury) do 20 000 Mg/rok; 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych) do 10 000 Mg/rok; 15 01 07 (opakowania ze szkła) do 10 000 Mg/rok; 19 12 01 (papier i tektura) do 20 000 Mg/rok; 19 12 02 (metale żelazne) do 10 000 Mg/rok; 19 12 03 (metale nieżelazne) do 10 000 Mg/rok; 19 12 04 (tworzywa i guma) do 10 000 Mg/rok; 19 12 05 (szkło) do 10 000 Mg/rok; ex 19 12 12 (inne odpady, w tym zmieszane substancje i przedmioty, z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11: frakcja podsitowa 0-80 mm wydzielona ze zmieszanych odpadów komunalnych) do 80 000 Mg/rok; ex 19 12 12 (inne odpady, w tym zmieszane substancje i przedmioty, z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11: frakcja nadsitowa > 80 mm wydzielona ze zmieszanych odpadów komunalnych) do 50 000 Mg/rok; 20 01 01 (papier i tektura) do 20 000 Mg/rok; 20 01 02 (szkło) do 10 000 Mg/rok; 20 01 39 (tworzywa sztuczne) do 10 000 Mg/rok. W wariantcie II część mechaniczna instalacji MBP może wytwarzać odpady o kodach: 19 12 02 (metale żelazne) do 1 000 Mg/rok oraz ex 19 12 12 (inne odpady, w tym zmieszane substancje i przedmioty, z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11: frakcja wydzielona z odpadów wielkogabarytowych) do 9 000 Mg/rok.

Pozwolenie zintegrowane w części biologicznej instalacji MBP dopuszcza wytwarzanie w procesie stabilizacji tlenowej i dojrzewania stabilizatu odpadu o kodzie: ex 19 05 99 (inne nie wymienione odpady – ustabilizowana frakcja organiczna po stabilizacji tlenowej) w ilości do 64 000 Mg/rok, natomiast w procesie przesiewania stabilizatu (doczyszczanie) odpadów o kodach: 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom – nienadający się do wykorzystania) w ilości do 44 800 Mg/rok; ex 19 05 99 (inne nie wymienione odpady – pozostałości z procesu przesiewania stabilizatu) w ilości do 19 200 Mg/rok.

[...]46

Kierownik jednostki wyjaśnił, że odpady wytworzone w części mechanicznej instalacji są ważone wyłącznie do celów wewnętrznych, dla sprawdzenia efektywności procesu. Masa odpadów do kart ewidencji (do trzech miejsc po przecinku) jest ustalana za pomocą wagi przy opuszczaniu zakładu przez dany odpad (do karty przekazania odpadu).

Na podstawie kart ewidencji odpadów⁴⁷ kontroler stwierdził, że w latach 2016 – 2018 w instalacji MBP wytworzone zostały odpady o kodach: 19 12 09, 19 12 12, 19 12 07, 19 12 02, 19 12 01, 19 12 04, 19 05 99, 19 05 03, 15 01 05, 15 01 04, 15 01 02, 15 01 01, 15 01 06, 15 01 03, 16 01 03 (w związku z eksploatacją instalacji); 20 01 21, 13 02 05 (poza instalacją).

[...]48

⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁴⁷ Karty ewidencji odpadów przekazanych.

⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

Ogłędziny przeprowadzone przy udziale specjalisty z w dziedzinie gospodarki odpadami w dniu 23 lipca 2019 r. potwierdziły, że w instalacji MBP, w części mechanicznej wytwarza się odpady o kodach: 19 12 12 (inne odpady z mechanicznej obróbki (>80 mm); 19 12 12 (inne odpady z mechanicznej obróbki (<80 mm); 19 12 02 (metale żelazne), natomiast w części biologicznej wytwarza się odpady o kodach 19 05 03 (kompost niespełniający wymagań) i 19 05 99 (inne niewymienione odpady – stabilizat). [...] ⁴⁹

(akta kontroli str. 86-162, 169-222, 348-474, 478-483)

1.11. Prowadzący instalację MBP wprowadził całodobowy, wizyjny system kontroli miejsca magazynowania i przetwarzania odpadów, na który składają się 64 kamery, w tym 4 termowizyjne. Prowadzący instalację poinformował, że system był stopniowo wdrażany, od 2018 r. było to kilkanaście kamer, od 5 marca 2019 r. zasięgiem kamer objęty jest cały teren instalacji ⁵⁰. Zapis obrazu wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania i przetwarzania odpadów przechowuje się przez ponad miesiąc od daty dokonania zapisu ⁵¹. Usuwanie nagrań jest automatyczne i odbywa się poprzez nadpisywanie najstarszych plików. Po zajęciu dostępnego miejsca – zablokowane jest usuwanie nagrań młodszych niż miesiąc. Dostępne miejsce pozwala na przechowywanie nagrań starszych niż miesiąc. System kontroli miejsca magazynowania i przetwarzania odpadów funkcjonuje przy użyciu urządzeń technicznych zapewniających przez całą dobę zapis obrazu i identyfikację osób przebywających w tym miejscu.

Zapis obrazu wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania i przetwarzania odpadów jest właściwie przechowywany i zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych oraz jego utratą, w szczególności wskutek zniszczenia lub kradzieży. Nagrania przechowywane są w zamkniętej serwerowni, do której dostęp mają wyłącznie uprawnieni pracownicy, tj. dział techniczny i IT. Kadra kierownicza ma dostęp do nagrań on-line (wyłącznie podgląd bieżących nagrań lub archiwalne, bez możliwości usuwania). Jak poinformował prowadzący instalację, kopia zapasowa nagrań przechowywana jest również przez firmę obsługującą monitoring.

(akta kontroli str. 477)

1.12. Pozwolenie zintegrowane udzielone PreZero określa miejsce i sposób magazynowania oraz gospodarowania odpadami.

Na podstawie kart ewidencji odpadów ⁵² oraz oględzin dokonanych przy udziale specjalisty z zakresu gospodarki odpadami stwierdzono, że w latach 2016 – 2018 magazynowanie nie przekraczało miesiąca, tj. przekazanie ⁵³ lub poddanie procesowi odzysku R12 odpady o określonej masie, następowało w tym samym miesiącu kalendarzowym, co ich przyjęcie. Okres magazynowania i prowadzenie selektywnego sposobu magazynowania odpadów zostały potwierdzone w wyniku oględzin z udziałem specjalisty oraz po przekazaniu przez Kierownika jednostki dodatkowych wyjaśnień.

⁴⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 u.d.p. i art. 11 ust. 4 u.z.n. NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁰ Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 12 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, posiadacz odpadów powinien od 5 marca 2019 r. prowadzić wizyjny system kontroli.

⁵¹ zgodnie z zapisami art. 25 ust. 6d ustawy o odpadach.

⁵² Kart ewidencji ZM Obra, gmin Mosina i Kościan oraz karty ewidencji odpadów przekazanych.

⁵³ Za wyjątkiem odpadów o kodzie 20 02 01 w 2017 r.

[...] ⁵⁴

(akta kontroli str. 86-162, 449-474, 1114-1247)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzący instalację MBP gospodarował odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustaleniami decyzji, [...] ⁵⁵.

Zawarte przez prowadzącego instalację umowy z podmiotami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, nie zawierały regulacji dotyczących masy odpadów mającej podlegać przekazaniu, jednak biorąc pod uwagę: różnicę pomiędzy rocznym przyjęciem do MBP, a maksymalnym dopuszczonym przez pozwolenie zintegrowane oraz spowodowany nią „zapas” mocy przerobowych; monitoring prowadzony przez PreZero na podstawie dokumentów ewidencji, nie zachodziło ryzyko przekroczenia ilości przyjmowanych odpadów przewidzianych w udzielonym PreZero pozwoleniu zintegrowanym.

Spółka sporządzała kalkulację ceny za przetworzenie odpadów szczegółowo opisującą koszty i zawierającą niezbędne elementy uzasadniające wysokość cen. W okresie objętym kontrolą prowadzący instalację udostępniał ww. kalkulację ceny, a stwierdzone przekroczenia ustawowych terminów na jej przekazanie wnioskodawcy nie miały charakteru istotnego.

W PreZero funkcjonował wizyjny system monitoringu, pozwalający na skuteczne rejestrowanie zdarzeń występujących na terenie instalacji.

Magazynowanie odpadów odbywało się zgodnie z przepisami, co pozytywnie wpływało na spełnianie przez nie wymagań dla dalszego ich przetworzenia.

W okresie objętym kontrolą prowadzący instalację zapewnił zgodność ewidencji odpadów ze stanem faktycznym oraz sporządzał dokumenty ewidencyjne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Stwierdzone w toku kontroli różnice dokumentacji ewidencji odpadów ze stanem faktycznym nie wpływały w sposób istotny na prawidłowe funkcjonowanie instalacji.

OBSZAR

2. Sposób postępowania z odpadami powstałymi po procesie przetworzenia w instalacji MBP

Opis stanu
faktycznego

2.1. [...] ⁵⁶, Spółka PreZero zawarła w okresie kontrolowanym umowy na przyjmowanie odpadów [...] ⁵⁷. Umowy wskazują cenę za przekazanie odpadów oraz okres, na jaki zostały zawarte, chyba że zostały zawarte na czas nieokreślony. Jedna umowa ⁵⁸ nie reguluje okresu obowiązywania, jednak wskazuje okres, w jakim dostawca będzie dostarczał odpady na składowiska odpadów. Żadna z umów nie wskazuje, jakim procesom przetwarzania zostaną poddane przekazane odpady

⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uzkn NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵⁸ umowa nr 3/2019 z 2 stycznia 2019 r.

– zawierają klauzulę, że zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami prawa i posiadanymi pozwoleniami.

Kierownik jednostki wskazał, że w trakcie wyboru firm, które mają odbierać i zagospodarowywać odpady wytwarzane w Spółce PreZero, sprawdzane są warunki formalno-prawne, jakie dany kontrahent posiada w zakresie gospodarowania odpadami: czy posiada pozwolenie na zbieranie/przetwarzanie odpadów; w jakich procesach prowadzi unieszkodliwianie lub odzysk. Głównymi dokumentami w zakresie weryfikacji wykonania umów są kwity wagowe, faktury oraz karty przekazania odpadów.

(akta kontroli str. 478-483, 511-1035)

2.2. Kierownik jednostki wskazał, że przy podpisywaniu umowy lub przed realizacją pierwszego zlecenia (jeżeli nie ma z podmiotem umowy), podmioty dostarczają decyzję, a wpis do BDO (bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami) weryfikowany jest we własnym zakresie przez PreZero. Przekazywane odpady były w większości transportowane zewnętrznymi usługami transportowymi, a jedynie częściowo własnym transportem, ponieważ własna flota służy głównie do dostarczania odpadów do instalacji (z punktów przeładunkowych). Odpady przekazywane są w większości przypadków do ostatecznych instalacji. Weryfikacja pośredników przeprowadzana jest analogicznie.

Kierownik jednostki wskazał problemy z przekazywaniem odpadów do dalszego przetworzenia/zagospodarowania: [...] ⁵⁹ To powoduje, że w wielu przypadkach konieczne jest działanie na zasadzie zleceń, ale w takim wypadku odbiorca odpadów ma prawo natychmiastowej zmiany ceny lub odmowy przyjęcia odpadu. [...] ⁶⁰ Kierownik jednostki podkreślił, że PreZero radzi sobie z ww. wyzwaniami poprzez: prowadzenie działań mających na celu produkcję odpadu dobrej jakości; możliwość zapewnienia relatywnie dużego i stabilnego strumienia odpadów. Kierownik jednostki wskazał, że cały czas mają miejsce poszukiwania nowych odbiorców na terenie całego kraju, [...] ⁶¹. Spółka prowadzi działania zmierzające do wybudowania własnego składowiska odpadów, przede wszystkim w celu zagospodarowania odpadów o kodach 19 05 99 i 19 05 03, [...] ⁶².

Kierownik Jednostki wskazał, że Spółka decydując o sposobie dalszego zagospodarowania odpadów, które nie mogą być przetworzone w instalacji MBP, kieruje się przede wszystkim zasadą opłacalności, która jednak pokrywa się z hierarchią postępowania z odpadami. Składowanie oraz termiczne przetwarzanie odpadów są najdroższymi formami ich zagospodarowania, więc Spółka zawsze w pierwszej kolejności stara się przekazać zebrane odpady do recyklingu lub odzysku. Dopiero w sytuacji braku takiej możliwości, poszukiwani są odbiorcy

⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 udip i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

z kolejnych szczebli hierarchii gospodarowania odpadami. Na potwierdzenie swojego stanowiska Kierownik Jednostki przytoczył dane za 2018 rok [...] ⁶³.

(akta kontroli str. 348-448, 478-483, 511-1035)

2.3. Zgodnie z art. 75 ust.1 pkt. 2 ustawy o odpadach, posiadacz odpadów prowadzący zbieranie lub przetwarzanie odpadów, zobowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów sporządza roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami. Wzory dokumentów ewidencji odpadów określa rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów ⁶⁴.

Roczne sprawozdania za lata 2012–2018 należało sporządzać na wzorach formularzy określonych rozporządzeniem w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach ⁶⁵. Roczne sprawozdania za lata 2016 – 2018 z zakresu zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilościach odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów były przekazywane właściwemu marszałkowi województwa, na formularzu zgodnym z rozporządzeniem oraz w obowiązującym terminie, tj. do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Korekta sprawozdania za 2017 r. dotyczyła: Dział 6 ⁶⁶ masy unieszkodliwionych odpadów; Dział 7 ⁶⁷ masy odpadów. Korekta sprawozdania za 2018 r. dotyczyła: Dział 2 ⁶⁸ masa odpadów; Dział 4 ⁶⁹ masa wytworzonych odpadów; Dział 5 ⁷⁰ masa odpadów; Dział 6 masy unieszkodliwionych odpadów; Dział 7 masy odpadów. [...] ⁷¹ Kierownik jednostki wyjaśnił, że przedmiotowe sprawozdania do MWW przekazywane są przez pracownika Spółki, co potwierdzone jest pieczęcią wpływu Urzędu MWW.

Zgodnie z art. 90a ucpg prowadzący instalację regionalną (w tym MBP) jest zobowiązany do przekazywania informacji o zagospodarowanych odpadach lub przekazanych do zagospodarowania innym podmiotom, odbierającemu odpady komunalne, z którymi zawarł umowy i gminie. Spółka PreZero wywiązywała się z tego obowiązku.

Na podstawie danych z powyższych sprawozdań i informacji stwierdzono, że PreZero prowadził na prawidłowym wzorze ⁷² oraz na bieżąco (w formie elektronicznej) karty ewidencji odpadów w podziale dokonany na podstawie rodzajów odpadów oraz podmiotów przekazujących odpady do instalacji MBP. Jednocześnie na podstawie kart przekazania odpadów dla wybranych podmiotów,

⁶³ Na podstawie art. 5 ust. 2 udi i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁶⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów – Dz. U. z 2014 r. poz.1973. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U. z 2019 r. poz. 819) obowiązuje od 1 maja 2019 r., zatem nie znajduje zastosowania do dokumentów ewidencji za lata 2016-2018.

⁶⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach – Dz. U. z 2010 r. Nr 249, poz.1674.

⁶⁶ Tj. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach unieszkodliwionych odpadów..

⁶⁷ Tj. zbiorcze zestawienie danych o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, z wyłączeniem składowisk odpadów, obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz spalarni i współspalarni odpadów.

⁶⁸ Tj. zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach wytworzonych odpadów.

⁶⁹ Tj. zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach zebranych odpadów.

⁷⁰ Tj. zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odpadów poddanych odzyskowi.

⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 udi i art. 11 ust. 4 uznk NIK wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷² Tj. zgodnym z załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, Dz. U. z 2014 r. poz. 1973.

stwierdzono, że ilość przekazanych odpadów zgadza się z ilością wskazaną w karcie ewidencji odpadów dla powyższego kodu.

(akta kontroli str. 169-222, 1114-1324)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzący instalację MBP gospodarował odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustaleniami pozwolenia zintegrowanego, przy czym odpady były w większości przekazywane do dalszego zagospodarowania na podstawie umów zawartych z podmiotami przetwarzającymi odpady po MBP.

Przekazywanie odpadów następuje po zweryfikowaniu uprawnień podmiotów odbierających, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

Prowadzona przez Spółkę PreZero ewidencja odpadów odzwierciedla stan faktyczny.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, 20 września 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Tomasz Juskiewicz
Inspektor kontroli państwowej

Dyrektor
z up. p.o. Wicedyrektor Delegatury
Tomasz Nowiński

.....
podpis

.....
podpis